

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

IMHALLEF

**Onor. Abigail Lofaro LL.D., Dip. Stud. Rel.,
Mag. Jur. (Eur. Law)**

Illum 12 ta' Jannar, 2017

Rikors Guramentat numru : 255/10 AL

**A B Ci f'isimha proprju u bhala kuratrici "ad litem" ta'
wliedha minuri S, L, V, I u J**

vs

D B

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ippresentat mill-attrici, li permezz tieghu ppremettiet :

Illi hija mizzewga lill-intimand u ghandhom hames ulied, kollha minuri : S (ta' 12 il-sena), L (ta' 11 il-sena), P (ta' 9 snin), I (ta' 4 snin) u J (ta' sentejn);

Illi illum il-hajja komuni bejniethom m'ghadhiex aktar possibbli minhabba sevizji, mohqrija, theddid u swat mill-intimand kontra r-rikorrenti u uliedhom, li lanqas biss qed ihallas manteniment, u

Ilum iz-zwieg tkisser irrimedjabilment;

Illi l-esponenti tinsab awtorizzata tmexxi b'dil-kawza : Dok B;

Talbet li l-konvenut jghid ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex :

1. Tiddikjara l-firda personali bejn l-esponenti u zewgha l-intimand, u dan minhabba ragunijiet imputabbli lilu, D B;
2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-ulied minuri S, L, V, I u J f'idejn ir-rikorrenti b'dan li l-intimand ikollu access ragonevoli;
3. Tiffissa ammont xieraq ta' manteniment ghar-rikorrenti u wliedha minuri li ghadhom kif issem mew li l-intimand ghandu jhallas maghduda mal-arretrati;
4. Tittermina l-komunjoni tal-akkwisti ezistenti bejn il-kontendenti, tillikwidaha u taqsamha f'zewg porzjonijiet wara li jkunu komminati kontra l-intimand id-disposizzjonijiet tal-Kap. 16;
5. Tordna li l-beni parafernali u dotali tar-rikorrenti jkunu assenjati lilha;
6. Tordna li r-rikorrenti u l-hames uliehom wahedhom – ad eskluzzjoni tal-intimand – jibqghu jghixu fid-dar taz-zwieg;

Bl-ispejjez kontra l-intimand imharrek minn issa in subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-attrici;

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut, li permezz taghha eccepixxa : fol. 54

1. Illi huwa jaqbel li din il-Qorti tiddikjara s-separazzjoni personali tal-partijiet izda dan minhabba tortijiet imputabbli lil mara fosthom adulterju, ingurji, sevizzi u inkompatibilita ta' karattru. Huwa jichad li z-zwieg tkisser minhabba dak allegat mill-mara fil-konfront tieghu fir-rikors guramentat taghha;
2. Illi l-kura u kustodja tat-tfal ghandha tkun wahda kongunta u fil-kaz li l-partijiet ma jibqghux jghixu taht l-istess saqaf, huwa ghandu jkollu access liberu versu t-tfal, liema access ghandu jinkludi rquad ghandu. Huma m'ghandux

- oggezzjoni li l-mara tippercepixxi il-beneficċji soċjali u cioe' c-children's allowance tat-tfal;
3. Huwa jaqbel li jhallas manteniment ghat-tfal, liema manteniment ghandu jkun wiehed ragonevoli tenendo conto l-mezzi finanzjarji tieghu. Huwa jopponi ghat-talba tal-manteniment għall-mara. Rigward l-allegati arretrati, l-attrici ma indikatx liema huma dawn l-arretrati tal-manteniment u jekk jirrizultaw xi arretrati, din il-Qorti ghandha tiehu in konsiderazzjoni ic-cirkostanzi kollha tal-kaz u l-mezzi finanzjarji taz-zewg partijiet;
 4. Huwa jaqbel li l-komunjoni tal-akkwisti ghandha tkun xolta u likwidata b'dan illi huwa ghandu jiehu l-krediti parafernali tieghu. Id-dar matrimonjali mhix tal-partijiet u se mai id-disposizzjonijiet tal-Kap. 16 ghandhom japplikaw kontra l-mara u mhux kontrih;
 5. Il-mara ghandha tindika liema huma l-beni parafernali u dotali li qed tallega li kellha;
 6. Huwa jopponi ghat-talba tal-mara li hi tibqa' tghix fid-dar matrimonjali 60 Triq il-Kulleġg il-Qadim, San Giljan, ad esklużjoni tieghu. Hi ghandha post alternattiv fejn tmur tghix;

Bl-ispejjez kontra l-mara li hi ingunta in subizzjoni;

Rat il-lista tax-xhieda tal-konvenut;

Semghet lix-xhieda li ġew prodotti;

Rat id-dokumenti li ġew esebiti, il-provi li tressqu u l-atti ta' dan il-proċediment;

Rat illi l-kawża tħalliet għas-sentenza għallum;

KONSIDERAZZJONIJIET

Il-Qorti għandha quddiemha kawża ta' separazzjoni personali bejn il-partijiet b'dan illi l-r-rikorrenti taġixxi f'isimha proprju u f'isem uliedha minuri S, L, V, I u J. Jiġi nnotat li m'hemm ebda kontro-talba da parti tal-intimat.

Il-Qorti tagħmel referenza għar-rikors promotur u għan-nota ġuramentata¹ tal-attriċi li permezz tagħha telenka x'inhuma l-pretensjonijiet tagħha fil-kawża odjerna:

- Tiddikjara li kwantu għar-responsabbilita' tat-tifrik taż-żwieġ, din għandha tingħata lill-intimat minħabba ħtijiet imputabbli lilu;
- Għal dak li jirrigwarda l-minuri S, L, V, I u J, tikkontendi li għandha tiġi fdata bil-kura u l-kustodja tagħhom b'aċċess għall-intimat taħt superviżjoni;
- Rigward manteniment titlob retta xierqa għaliha u għal uliedha minuri flimkien mal-arretrati; Fin-nota ġuramentata tagħha, l-attriċi ssostni li l-manteniment għandu jkun ta' €1500.
- Titlob it-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti u l-qasma tagħha;
- Titlob li tiġi assenjata l-beni parafernali u dotali tagħha;
- Titlob li fid-dar taż-żwieġ jgħixu biss hi u uliedha;

1. Dwar ir-Responsabilita` għat-Tkissir taż-Żwieġ

Dwar l-ewwel talba tar-rikorrenti, il-Qorti fl-ewwel lok tagħmel referenza għal Artikolu 40 tal-Kodiċi Ċivili, Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta li jstipula:

“Kull waħda mill-persuni mizzewġin flimkien tista' titlob il-firda minħabba eċċessi, moħqrija, theddid jew offiżi gravi tal-parti l-oħra kontra l-attur, jew kontra xi wieħed jew ieħor mit-tfal tiegħu, jew minħabba li l-hajja flimkien ma tkunx għadha possibbli għax iż-żwieġ ikun tkisser irremedjabilment”.

Permezz tas-sentenza fl-ismijiet Caterina Agius vs. Benedict Agius² ġie enunċjat illi l-Liġi tqiegħed bħala motivi illi

¹ fol. 23

jiġġustifikaw l-azzjoni tas-separazzjoni personali, l-episodji saljenti tal-ħajja konjugali, u mhux inċidenti minuri.

Fil-każ fl-ismijiet Elisa Thompson vs. Edward Thompson³ imbagħad ġie stabbilit illi sabiex tiġi promossa b'suċċess l-azzjoni tas-separazzjoni personali, m'hemmx ħtieġa illi jiġu ppruvati l-eċċessi, sevizzi, minaċċji u l-inġurji gravi b'mod kumulattiv, iżda jkun suffiċjenti illi tiġi pprovata raġuni waħda sabiex jiġi stabbilit illi l-ħajja matrimonjali tkun ġiet reża impossibbli da parti ta' xi waħda mill-partijiet jew min minnhom.

Il-moħqrija, kif imsemmija fl-Artikolu 40 appena ċċitat, bħala bażi għas-separazzjoni personali, ġiet ritenuta minn ġurisprudenza kostanti bħala "sevizzi".⁴ Fis-sentenza fl-ismijiet Maria Mifsud vs. Vincenzo Mifsud⁵, deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-30 ta' Ġunju 1961, ġie enunċjat illi: *"Ċerti fatti, kliem u modi ta' azzjoni jew atteġġjamenti illi jistgħu irendu l-ħajja komuni insapportabbli, huma ritenuti mid-dottrina bħala sevizzi"*.

Fis-sentenza ġia ċċitata fl-ismijiet Antoinette Cauchi vs. Alexander Cauchi, l-inġurji jew offiżi gravi ġew definiti bħala li *"jinkludu kliem jew aġir illi joffendu l-pudur ta' dak illi jkun minkejja illi dawn jirreferu għal affarijiet veru jew foloz"*.

Fis-sentenza, ġia ċċitata, Maria Mifsud vs. Vincenzo Mifsud, ġie ritenut *"l-inġurji gravi ma ġewx speċifikament deżinjati mid-dottrina, imma l-karattru ġenerali tagħhom ġie dejjem imħolli fis-sagaċċja u l-kuxjenza ta' l-Imħallef sabiex jivvalutahom."* Il-Qorti tirrilV wkoll li huwa assodat fil-ġurisprudenza tagħna illi meta

² Deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-13 ta' Ġunju 1967 u kkwotata fis-Sentenza deċiża minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace nhar it-2 ta' Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].

³ Deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-12 ta' Mejju 1925 u kkwotata fis-Sentenza deċiża minn dina l-Onorabbli Qorti diversament preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace nhar it-2 ta' Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].

⁴ Ara s-Sentenza fl-ismijiet Antoinette Cauchi vs. Alexander Cauchi, deċiża mill-Onorabbli Prim'Awla tal-Qorti Ċivili preseduta mill-Onorevoli Mħallef Raymond C. Pace fit-2 ta' Ottubru 2003 [Ċit. Numru 1677/1995/RCP].

⁵ Vol. XLV C.ii.708

wieħed mill-konjuġi jakkuża, jallega, jew jaddebita relazzjonijiet extra-maritali, una volta imbagħad dawn ma jiġux provati lanqas permezz ta' xi ndizji preċiżi u konkordanti, dan jikkostitwixxi inġurja gravi, li anke waħedha tagħti lok għas-separazzjoni.⁶

L-attriċi taddebita wkoll lil żewġha t-theddid u l-vjolenza. Dwar dawn *“Il-ligi tikkontenta ruħha bil-persistenza f’ċerta mgieba ħażina u mhux b’xi atti iżolati waqt xi tilwima.”*⁷

L-intimat, filwaqt ma jopponiex it-talba għas-separazzjoni personali, jaddebita lil martu bit-tortijiet tal-adulterju, inġurji u sevizzi.

L-adulterju wkoll huwa motiv għas-separazzjoni fil-Liġi Maltija u fil-fatt, il-Kodiċi Ċivili jistipula: **“Kull parti mizzewġa tista’ titlob il-firda minħabba l-adulterju tal-parti l-oħra”**.⁸ Di piu, l-ġurisprudenza kostanti tagħna tirritjeni illi *“L-adulterju hija bla dubju l-kawża l-iżjed gravi li għaliha l-liġi tawtorizza s-separazzjoni personali”*⁹

Il-kwistjoni kollha ddu fuq il-prova tal-istess adulterju u jekk min jallegaha, jistax fattwalment jagħti prova. F’dan l-istadju, l-Qorti tagħmel referenza għall-kawża fl-ismijiet Maria Dolores sive Doris Scicluna vs. Anthony Scicluna¹⁰ fejn ġie dikjarat li: *“L-adulterju minn dejjem ġie meqjus bħala l-kawżali l-aktar gravi li għaliha l-liġi tawtorizza s-separazzjoni personali Huwa ormai paċifiku fid-dottrina u fil-ġurisprudenza li l-adulterju jista’ jkun pruvat permezz ta’ indizzji u preżunzjonijiet, purche’*

⁶ Fis-sentenza Vella Marthese pro. et noe. vs. Vella George, deċiża mill-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili fit-28 ta’ Frar, 2003, (Ċitazzjoni Numru. 2466/1996/1PS), il-Qorti ċċitat is-segwent i sentenzi: Sarah Formosa vs. Harry Formosa, Appell Ċivili, 6 ta’ Ġunju 1969; Dr. Victor Randon vs. Josephine Randon, Appell Ċivili, 19 ta’ Novembru 1976; Doris Mizzi vs. Mario Mizzi, Appell, 19 ta’ Mejju 2000;

⁷ Antonia Mifsud vs. Giuseppe Mifsud, Appell Ċivili, 21 ta’ Frar 1969

⁸ Artikolu 38 tal-Kapitolu 16 tal-Liġijiet ta’ Malta.

⁹ Hugh Greengrass vs. Lucia Greengrass, deċiża nhar it-2 ta’ Ottubru 2003 mill-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, (Ċitazzjoni 98/2002/1RCP)

¹⁰ Deċiża nhar is-27 ta’ Novembru 2011 mill-Prim’Awla tal-Qorti Ċivili, (Ċitazzjoni 1715/2001/1RCP)

dawn ikunu gravi, preċiżi u konkordanti, b'mod li ma jhallu ebda dubju f'min għandu jiġġudika”.

Permezz tal-affidavit tagħha¹¹, ir-rikorrenti tirrakkonta kif wara ftit tax-xhur li kienu jafu lil xulxin, hija ħarġet tqila bit-tarbija tal-intimat li eventwalment twieldet fit-3 t'Ottubru 1997. Meta twieldet it-tarbija, hija daħlet tgħix mal-intimat f'dar Tas-Sliema li kien jokkupa b'kera. Ftit xhur wara reġgħet inqabdet tqila u wara t-twelid tat-tieni tarbija, kienu ddeċidew illi jiżżewġu. Tilmonta li żewġha kien iktar jagħti attenzjoni lill-ħbieb milli lill-familja u wkoll li kien iħobb jara materjal pornografiku.

Tirrakkonta episodju meta hija kienet ġiet operata f'daharha u għalhekk lanqas kienet tiflaħ terfa' t-tarbija mis-sodda u kienet talbet l-għajnuna lil żewġha. Dana rrifjuta u kien ser jibqa' ħiereg. Għalhekk hija kienet ser iċċempel lil oħtha għall-għajnuna, iżda meta ra hekk, l-intimat kien irrabja ferm u beda jagħtiha go daharha, għonqha u rasha u jiġbdilha xagħarha. Hija ħarbet għal għand ġara, u meta ndunat li l-intimat kien ħareg mid-dar u ħalla t-tfal weħidhom, hija marret lura d-dar u ċemplet lil ħuha Paul, li mar jassistiha flimkien mal-għarusa tiegħu, tabiba. Huma tawha l-parir li tirraporta l-incident lill-pulizija, iżda hi bejn għax beżgħet u bejn għax ħasbet li kien incident iżolat, ma kinitx irrapportat.¹²

F'Awwissu 2002, l-intimat kisser il-cot tat-tarbija għax ir-rikorrenti irrifjutat li jkollha relazzjonijiet miegħu. F'April 2003, sawwat lit-tieni wild L b'biċċa njama fejn ġiet ċertifikata mill-poliklinika tal-Gżira. Minkejja li beżgħet tirrapporta l-incident lill-Pulizija, hija kienet marret għand l-Aġenzija Appoġġ.

F'Settembru 2005, meta kienet tqila bir-raba' wild, hija kkonfrontatu dwar xi sustanzi illeċiti li seta' kien qed jagħmel użu minnhom. Fil-waqt illi ma nnegax, l-intimat kien qabadha minn idha u mbotta lir-rikorrenti go ħajt, tant li kellha tmur għand il-ginekologista kuranti tagħha. F'dan l-istadju, ukoll ħadet parir legali u għamlet rapport lill-Pulizija.

¹¹ Ara fol. 26 tal-proċess et seq.

¹² Dana l-incident huwa korraborat mix-xhieda ta' ħu r-rikorrenti Paul Vincenti, fol. 52.

F'Ottubru 2008 reġa' sawwat lit-tieni wild, din id-darba b'beritta u qasmilha xoffitha. F'April 2009, f'mument ieħor ta' rabja huwa beda jagħti bil-ponn lill-istess tifla, waddab il-flixkun tal-ħalib tat-tarbija u laqatha fuq moħħha fejn għamillha gundalla¹³. Qala' l-bieb tal-kamra u lir-rikorrenti heddidha li ser ikissru fuq rasha. Meta sfidatu qalilha li sejjer isfel biex jgħolli d-dar biċ-ċilindri tal-gass. Ir-rikorrenti ċemplet għall-għajnuna tal-Pulizija li sussegwentement kienu sejħulu biex ikellmuh anke ġewwa l-għassa. Wara dan l-incident, il-konvenut tella' l-affarijiet tiegħu fis-sular ta' fuq tad-dar u beda jgħix hemmhekk waħdu.

Tilmenta li kien hemm diversi okkażjonijiet oħra fejn heddidha li ser jiġrilha bħal Silvia King, mara li sfat vittma t'omicidju faħxi, li ser jidfinha ħajja, li ser iħassrilha wiċċha, li kellu ħbieb li ser jeħilsuh minnha u ħafna theddid ieħor.

Ir-rikorrenti tilmenta li l-intimat qatt m'għen lit-tfal fl-istudji tagħhom għajr xi kelma fil-Malti. Qatt m'attenda *prize days* jew *concerts* tagħhom. Ma marx għall-Grizma ta' S u L u lanqas għall-preċett ta' V. Tgħid li hija kienet bħal *single mother* għaliex żewġha ma kienx parteċipi fil-ħajja tal-familja. "*hu ma ħax ir-rwol ta' raġel tal-familja.. D kien iħalli li A tagħmel kollox weħidha u hu qatt ma kien jgħinha jew jipparteċipa jew jagħmel xi ħaġa mal-familja...meta jiġi mil-Libja, D kien jagħmel li jkollu jagħmel eżempju joħroġ mal-ħbieb, imur jistad u dan anke fuq xi dgħajsa ta' ħabib tiegħu u anke kienu jkunu ġurnata fuq il-baħar.*"¹⁴

Inoltre', oħtha Victoria Ci,¹⁵ xehdet ukoll illi rat lill-intimat isawwat lit-tfal fil-preżenza tagħha. Ikkorraborat ix-xhieda t'oħtha li huwa ma kienx jgħin fix-xogħol tad-dar jew tal-iskola tat-tfal. Lanqas ma kien jattendi l-*parents day* u l-*prize days* tat-tfal, minkejja li hija kienet tagħmilha ta' *babysitter* mat-tfal l-oħra.

¹³ Ara r-ritratti eseбити fol. 47, kif ukoll iċ-ċertifikat mediku fol. 46

¹⁴ Xhieda ta' Victoria Cali` (recte: Vincenti) tal-20 ta' Ġunju 2011, quddiem l-Assistent Ġudizzjarju Dr. Margaret Mifsud, fol. 307

¹⁵ L-affidavit tagħha jinsab fol. 50 tal-proċess

Permezz tal-affidavit tiegħu¹⁶, l-**intimat** jispjega kif minkejja l-fedelta` tiegħu lejn martu, hija dejjem kienet iffissata li hu kien qed ifittex nisa oħra. Hija kienet estremament possessiva tant li lanqas seta' jara mara attraġenti fuq it-televisin. Kienet tikkontrolla l-televisin billi żżomm ir-*remote control* hi. Tellfitu wkoll ix-xogħol għaliex meta kien jagħmel xogħol ta' *turnkey*, kull darba li jkollu klijenta mara, inkluż l-istess oħtha, kienet takkużah li qed ikollu relazzjoni magħha. Meta kien jaħdem l-Għadira, kienet iċċempillu tlieta jew erba' darbiet kuljum u takkużah li għandu relazzjoni mal-*barmaids* u mal-klijenti. Kienet tippretendi li jaqdi biss klijenti rġiel. Jekk ifittixiha għal relazzjonijiet intimi, tgħidlu biex ma jdumx u xi dwejjaq, jekk ma jfittixhiex, takkużah li qed imur ma' ħaddieħor. Għeret ukoll meta xi ħbieb tawh il-kondoljanzi fil-funeral t'oħtu.

Ma kinitx tħallih jara TV kif irid, ma jistax jilgħab bil-kompjuter. Meta kien jikkastiga lit-tfal billi ma jarawx telvixin, kienet tiksirli kelmtu u tgħidlu biex jieqaf jhedded.

L-intimat jiċċhad li huwa qatt sawwat lil uliedu jew kien vjolenti fil-konfront tagħha. Jiċċhad ukoll diversi episodji li xehdet dwarhom ir-rikorrenti u jittenta jagħti spjegazzjoni tagħhom. Jgħid li ħafna mill-affarijiet li tirrakonta huma biss gideb u li għal kull ħaġa żgħira kienet iċċempel lill-Pulizija. Anzi jżid jgħid li kienet ir-rikorrenti li kienet issawwat lit-tfal ġo rashom u li hu kien iwaqqafha milli tagħmel dan.

Huwa jallega li martu kellha relazzjoni ma' baħri li ltaqgħet miegħu fuq *cruise liner*. Hija nqabdet tqila minn dan il-baħri, imma temmet it-tqala billi marret l-Ingilterra fejn wettqet abort. Wara dan l-abort, hija kellha tfal oħra fiż-żwieġ. FI-2009, hija bdiet iddaħħal raġel id-dar. L-intimat qabdu darbtejn jistennih biex jitlaq mid-dar. Hija ammettiet mal-intimat li kienet iddaħħlu d-dar u li dan kien jecita ruħu malli biss jgħannaqha. F'Lulju 2009 bdiet toħroġ u ddum barra sal-4.30am, mentri l-intimat kien jibqa' d-dar mat-tfal. Kellha wkoll relazzjoni ma' ex-boyfriend tagħha li miegħu skambjat diversi chats u email intimi

¹⁶ Fol. 338

u amoruži. Lill-intimat kienet t'fobb issejjaħlu "kurnut kument" u tgħajru b'dawn ir-relazzjonijiet extra-maritali tagħha, f'kull argument ta' bejniethom.

Fil-fehma tal-Qorti, l-affidavit redatt mix-xhud Claire Gauci Borda¹⁷, jitfa' ħafna dawl fuq is-sitwazzjoni bejn il-partijiet. Mill-qari tal-affidavits l-oħra kollha preżentati mill-partijiet¹⁸, joħroġ perfettament ċar illi hemm ċertament inkompatibilita ta' karattru bejn il-partijiet. Huma jikkontradixxu lil xulxin tista' tgħid fuq kollox.

Il-Qorti wara li rat l-affidavits u d-dokumenti kollha prodotti, u wkoll il-kontro-eżamijiet tax-xhieda u tal-partijiet tasal għas-segwenti konkluzjonijiet:

- Illi l-intimat huwa ħati ta' theddid u vjolenza fil-konfront ta' martu.
- Illi r-rikorrenti hija ħatja ta' adulterju u offiżi gravi fil-konfront ta' żewġha.
- Illi bejn il-partijiet hemm inkompatibilita` ta' karattru u li ż-żwieġ tkisser irrimedjabilment mingħajr ebda tama ta' rikonċiljazzjoni.

Konsegwentement hemm lok għall-pronunzja tas-separazzjoni personali bejn il-partijiet, bit-tort attribwibbli liż-żewġ partijiet b'mod ugwali.

2. Dwar id-Dar Matrimonjali

Il-Qorti ser tgħaddi biex tiddeċiedi dwar id-dar matrimonjali għaliex din id-deċiżjoni ser taffetwa t-talbiet l-oħra kollha.

Ir-rikorrenti titlob illi hija tkun awtorizzata tirisjedi fid-dar taż-żwieġ, flimkien m'ulied il-partijiet, bl-eskluzjoni tal-intimat. L-intimat jopponi din it-talba. Id-dar matrimonjali hija mikrija lill-intimat mingħand terzi. Din hija d-dar fejn trabba u għex għal

¹⁷ Fol. 438

¹⁸ Affidavits ulterjuri tal-attriċi fol. 355, 360, 406 u 407, Affidavit ulterjuri tal-konvenut fol. 427

ħajtu kollha, u ġġib l-indirizz 60, Triq il-Kulleġġ l-Antik, Tas-Sliema.

Pendente lite, il-partijiet irnexxilhom isibu *modus vivendi* aċċettabbli għaż-żewġ partijiet, billi d-dar matrimonjali hija komodament diviżibbli f'żewġ units. F'April 2009, l-intimat beda jgħix in iżolament fis-sular ta' fuq tal-istess dar fejn għandu kamra tas-sodda, salott u kamra tal-banju u bi ħsiebu jagħmel kċina. Ir-rikorrenti u l-ulied baqgħu jgħixu isfel. Huma għandhom komuni l-bieb ta' barra u l-entrata tad-dar. Minkejja li dan l-arranġament ma jnaqqasx għal kollox it-tensjoni ta' bejn il-koppja, għaliex xorta waħda jafu x'qed jiġri fil-ħajja ta' xulxin, jidher li huwa l-arranġament idejali biex ħadd mill-partijiet ma jallontana ruħu mid-dar taż-żwieġ.

Il-Qorti tirriV illi tenut kont illi l-kirja tad-dar hija dritt parafernali tar-raġel, u tenut kont li l-mara wettqet adulterju fil-konfront ta' żewġha, fi kwalunkwe każ ieħor, kienet tordna l-iżgumbrament immedjat tal-mara minn ġo l-istess dar. Iżda fil-każ odjern, il-Qorti ma tistax tiddeċiedi hekk malajr, mingħajr ma tqis x'inhu l-aħjar fl-interess tal-ulied. M'huwiex faċli li tinstab residenza alternattiva li takkomoda ħamest'itfal b'mod tajjeb, b'mod li l-ħamsa li huma jkunu komdi u ma jbatux iktar minħabba d-differenzi bejn il-ġenituri tagħhom. Min-naħa l-oħra l-intimat għandu raġun jinsisti li ma jitlaqx mid-dar fejn trabba u dejjem għex.

Għalhekk il-Qorti hija tal-fehma li minħabba ċ-ċirkostanzi partikolari tal-każ, u fl-aħjar interess tal-ulied, il-partijiet jibqgħu it-tnejn jgħixu fid-dar matrimonjali bl-arranġament li hemm illum u cioe illi l-intimat jgħix ad esklużjoni ta' martu fil-parti ta' fuq tad-dar, b'dana illi r-rikorrenti ma jkollha l-ebda dritt illi taċċedi għal din il-parti tad-dar, u l-ebda dritt tindaħal fil-ħajja privata tal-intimat fir-rigward ta' min idaħħal fil-parti tiegħu tad-dar. Bl-istess mod, l-intimat ma jaċċedix għall-parti t'isfel tad-dar, għajr

għall-partijiet li huma komuni bħat-taraġ u l-entrata. L-intimat jibqa' responsabbli għall-ħlas puntwali tal-kera tal-imsemmi fond.

Min-naħa tagħha, ir-rikorrenti għandha taċċerta illi l-parti tad-dar okkupata minnha tinżamm fi stat tajjeb ta' manutenzjoni u ma titħalliex agħar milli hija llum. Il-partijiet ikunu ugwalment responsabbli għall-manutenzjoni straordinarja li tista' tinħtieg id-dar u li tkun ir-responsabilita' tagħhom qua inkwilini.

L-attriċi tirritjeni dan id-dritt t'abitazzjoni fid-dar sakemm l-iżgħar mill-ulied, cioe J, jagħlaq it-tmintax-il sena, f'liema jum id-dritt t'abitazzjoni tagħha jintemm u hija għandha tiżgombra b'mod immedjat mill-istess dar. F'dak l-istadju, l-ulied kollha jkollhom l-eta` tagħhom u tkun decizjoni tagħhom jekk jibqgħux jgħixu f'din ir-residenza ma' missierhom, jew inkella jingħaqdux ma' ommhom f'residenza alternattiva.

Id-dritt t'abitazzjoni qiegħed jingħata wkoll bil-kondizzjoni li fl-istess fond hija awtorizzata tirisjedi biss l-attriċi u d-dixxendenti tagħha u ebda terz ieħor. Ir-rikorrenti ma tistax tuża l-post biex tipperċepixxi dħul, iżda biss bħala residenza għaliha. Id-dritt t'abitazzjoni jiġi terminat f'każ illi xi waħda minn dawn il-kondizzjonijiet tiġi miksurja jew jekk ir-rikorrenti tiddeciedi li tirrinunzja għall-istess dritt, anke b'mod taċitu billi tmur tirisjedi f'post ieħor, eskluż sptar, b'dan illi ladarba hija hekk tirrinunzja, tali rinunzja tkun irrevokabbli u r-rikorrenti ma jkollhiex dritt li terga' tidħol tirisjedi fl-imsemmi fond mill-ġdid.

Il-partijiet iħallsu b'mod ugwali bejniethom il-kontijiet tad-dawl u l-ilma. Filwaqt illi kull parti tħallas għal servizzi oħra li jogħgobha ddaħħal fil-parti tad-dar minnha okkupata.

3. Dwar il-Kura u Kustodja u Aċċess tal-minuri S, L, V, I u J

Kif ġja intqal, il-partijiet għandhom hames ulied. Possibilment ulied il-partijiet S u L huma llum magġorenni u dana stante li meta ġew intavolati l-proċeduri fl-2010 huma ġja kellhom l-eta` ta' tnax u h̄dax-il sena rispettivament.

Din il-Qorti dejjem irriteriet li t-talba ta' kura u kustodja għandha tiġi determinata u deċiża skont il-prinċipju tal-añjar interessi tal-minuri. Wara li din il-Qorti semgħet il-provi kollha miġbura fil-mori tal-kawża, hija moralment konvinta li m'hemm l-ebda detriment fuq il-minuri illi l-kura u l-kustodja tagħhom tibqa' waħda kongunta. Ma jirriżultawx dawk l-estremi li jattiraw iċ-ċaħda tal-kustodja lill-missier. Minkejja li l-missier mill-inqas f'okkażjoni waħda weġġa lil bintu L, il-Qorti hija konvinta li l-intimat iħobb lil uliedu u li l-animożita tiegħu hija ndirizzata biss lejn martu. Il-Qorti temmen lill-intimat meta qal li huwa dejjem żamm milli jissepara minn ma' martu, b'rispett lejn uliedu.

Illi l-ulied għandhom jibqgħu jirrisjedu regolarment mal-omm, anke jekk dina jogħġobha tallontana ruħha mid-dar ġja matrimonjali. Fi kwalukwe każ, il-missier għandu jkollu aċċess għal uliedu mill-inqas darbtejn fil-ġimgħa għal tliet sigħat kull darba, liema aċċess jsir skont l-esiġenzi tal-minuri u tal-attivitajiet tagħhom, li dwarhom ma nġiebet ebda prova. Fin-nuqqas li l-partijiet jilħqu ftehim amikevoli dwar il-jiem u l-ħin tal-aċċess, il-Qorti tistieden lill-partijiet sabiex permezz ta' nota jindikaw il-ħinijiet li fihom kull wieħed mill-minuri jkollu xi attivita` sabiex il-Qorti tagħti digriet *ad hoc* dwar il-jiem u l-ħin li fih jiġi eżerċitat l-aċċess tal-minuri versu l-missier.

4. Dwar il-Manteniment

L-attriċi qiegħda titlob manteniment għaliha personalment kif ukoll għal uliedha minuri S, L, V, I u J. M'huwiex magħruf jekk l-ulied il-kbar S u L għadhomx jistudjaw jew ossia għandhomx impjieġ għaliex ma jirriżulta xejn dwar dan mill-atti.

L-intimat ma jopponiex it-talba tar-rikorrent għall-manteniment tal-ulied dment li dana jkun raġjonevoli skont il-mezzi finanzjarji tiegħu. Huwa jopponi għall-manteniment tal-attriċi nnifisha.

Sal-lum, il-manteniment huwa regolat permezz ta' digriet illi ingħata fl-istadju ta' medjazzjoni iddatat it-28 ta' Lulju 2010, fejn il-Qorti ordnat illi *pendente lite*, l-intimat għandu jhallas lir-rikorrenti is-somma ta' €466 kull xahar għat-tfal u €233 fix-xahar għaliha¹⁹.

Dwar il-manteniment tar-rikorrenti, il-Qorti tirriV illi ladarba l-attriċi hija ħatja ta' adulterju fil-konfront ta' żewġha, hija ddekadiet mid-dritt tagħha li titlob u/jew li tipperċepixxi manteniment minn għandu u dana ai termini tal-Artikolu 48 tal-Kodiċi Ċivili.

Ir-rikorrenti ħadmet bi qligħ sakemm il-partijiet kellhom l-ewwel wild, imbagħad hija rrinunzjat għax-xogħol tagħha biex setgħet tieħu ħsieb it-tfal li twieldu miż-żwieġ.

L-intimat fil-bidu tar-relazzjoni tagħhom kien jaħdem fil-Libja u dam jaħdem hekk sal-2002. Kien imbagħad self-employed jagħmel xogħol ta' *turnkey* sakemm imbagħad beda jaħdem b'impjeg fiss mal-Adira Lido. Wara dan ix-xogħol huwa kien diżokkupat u dam sena u ftit xhur bla xogħol, sakemm sab impjeg ieħor. Fil-frattemp, kien qed jirreġistra u jipperċepixxi xi benefiċċji soċjali. Id-dipartiment kien qed jgħaddi lil mara nofs il-benefiċċji tal-qagħad. F'dan iż-żmien li kien bla xogħol, l-intimat waqa' lura bil-pagamenti tal-manteniment, tant illi diversi drabi ir-rikorrenti kellha titlob l-intervent tal-Qorti tal-Maġistrati biex tieħu dak dekretat favur tagħha.

F'dan il-perjodu, billi r-rikorrenti ma bdietx tlaħħaq mal-ħajja, missierha t-tabib Joseph Ci ħassu fid-dmir li jitmagħhom kull nhar ta' Ħadd u wkoll jipprovdi groceries u sapun u detergents,

¹⁹ Kopja legali ta' dan id-digriet tinsab a fol. 331

kif ukoll jgħaddilha xi flus sija kontanti kif ukoll jitrasferilha fil-kont bankarju²⁰. Anke oħt ir-rikorrenti A Ci kienet tgħaddilha xi flus *"I have given A money for groceries, pets' food, veterinarian fees, doctors' fees, medicines, school outings, school books, school stationery, petrol, and clothing over the years when she was desperate."*²¹

Ir-rikorrenti ipprezentat ukoll prospett tal-manteniment li baqa' ma tħallasx mill-konvenut, liema arretrati laħħqu s-somma ta' €5,235.²²

L-Artikolu 7(1) tal-Kodiċi Ċivili (Kapitolu 16) tal-Liġijiet ta' Malta jistipula li: ***"Il-ġenituri għandhom l-obbligu li jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil uliedhom bil-mod stabbilit fl-artikolu 3B ta' dan il-Kodiċi."*** L-artikolu 3B tal-istess Kodiċi jistipula illi: ***"Iż-żwieġ jimponi fuq il-miżżewġin l-obbligu li jieħdu ħsieb, imantnu, jgħallmu u jedukaw lil ulied li jġu miż-żwieġ skont il-ħila, xeħtiet naturali u aspirazzjonijiet ta' l-ulied."***

Din il-Qorti dejjem irritjeniet ukoll li l-obbligu għall-manteniment tal-ulied m'huwix marbut bl-ebda mod mal-impjeg jew mal-introjtu tal-ġenituri iżda huwa obbligu assolut. Għaldaqstant il-Qorti qiegħda għal kull buon fini tikkonferma illi l-intimat għadu jħallas lill-attriċi dak li għadu dovut bħala manteniment ai termini tad-digriet ġja ċċitat. Konsegwentement tordna lill-intimat sabiex iħallas lill-attriċi s-somma ta' ħamest'elef, mitejn u ħamsa u tletin Ewro (€5,235) rappreżentanti arretrati tal-manteniment.

F'dan l-istadju, il-Qorti tqiegħda tvarja id-digriet tagħha tat-28 ta' Lulju 2010 billi tordna lill-intimat iħallas is-somma ta' mija u ħamsin Ewro (€150) kull xahar għal kull wieħed minn uliedu li huma minuri jew li għadhom jistudjaw u dana sakemm jilħqu l-eta` ta' tlieta u għoxrin sena jew ikunu jaħdmu b'mod fiss, liema

²⁰ Affidavit ta' Joseph Vincenti, fol. 48

²¹ Affidavit ta' Victoria k/a Vicky Vincenti, fol. 51

²² Fol.365

minn dawn iċ-ċirkostanzi tavvera ruħha l-ewwel. Il-manteniment li qed jiġi ordnat, ikun jinkludi wkoll is-sehem tiegħu mill-ispejjeż relatati mas-saħħa u l-edukazzjoni tal-istess ulied (tenut kont li l-intimat qed jipprovdi lill-minuri saqaf fuq rashom u ser ikun qed iħallas nofs id-dawl u l-ilma). Il-manteniment jiżdied kull sena skont l-indiċi tal-għoli tal-ħajja u jista' jinqata' direttament mill-introjtu jew minn kwalsiasi benefiċċju perċepit mill-intimat.

L-attriċi tibqa' tipperċepixxi *c-children's allowance* u kwalsiasi benefiċċju ieħor dovut għall-minuri.

5. Dwar it-Terminazzjoni u Diviżjoni tal-Komunjoni tal-Akkwisti

Formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti, il-partijiet akkwistaw diversi mobbli matul iż-żwieġ, li l-attriċi elenkat fin-nota ġuramentata tagħha.²³ Huma għandhom ukoll debitu ma' missier ir-rikorrenti li għen lill-partijiet jixtru vettura ġdida għall-użu tar-rikorrenti u t-tfal stante li l-intimat kien ħabat bil-karozza tagħha. Il-bilanċ ta' dan id-debitu fl-1 ta' Mejju 2008 kien ta' €2295²⁴. Fl-affidavit tiegħu²⁵, missier ir-rikorrenti kkonferma li dan l-ammont għadu ma ġiex saldat.

Inoltre possibilmment hemm diversi debiti fuq il-kontijiet tad-dawl u l-ilma, mal-GO p.l.c. u arretrati fuq il-ħlas tal-liċenzja tat-televixin. Dwar dawn id-djun, jirriżulta li dawna kollha saru matul iż-żwieġ tal-partijiet.

Il-Qorti hija tal-fehma li l-mobbli akkwistati fiż-żwieġ jibqgħu jitgawdex mir-rikorrenti u minn uliedha sakemm ir-rikorrenti tibqa' tgħix fid-dar ġja matrimonjali. L-istess mobbli jithallew fid-dar meta l-attriċi titlaq minnha u jkunu propjeta assoluta u esklussiva tal-intimat. L-attriċi hija fid-dmir li tippreserva l-istess

²³ Fol. 23

²⁴ Ara l-irċevuta esebita fol. 39

²⁵ Fol. 48

mobbli u li tikkonsenjhom lura fi stat tajjeb salv għal *fair wear and tear*.

Rigward id-debiti tal-konjuġi Cali`, il-Qorti qiegħda tassenja lir-rikorrenti l-mara id-debitu favur missierha Dr. Joseph Ci, filwaqt illi tassenja lill-intimat id-debiti kollha **sal-lum** ma' GO p.l.c., ARMS Limited u arretrati tal-liċenzja tat-televisin. L-intimat qed jiġi assenjat ukoll, ad esklużjoni ta' martu, kwalsiasi dejn li seta' għamel ma' ħbieb jew qraba tiegħu kif isemmi fl-affidavits tiegħu.

Kull parti qed tiġi wkoll assenjata, ad esklużjoni tal-parti l-oħra, il-vettura regolarment misjuqa minnu / minnha.

Illi għaldaqstant il-Qorti qiegħda tordna t-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti sal-lum vigenti bejn il-partijiet, u tillikwidaha kif ġej:

- Tassenja lill-intimat il-mobbli kollha li jinsabu fid-dar matrimonjali, bid-dritt tat-tgawdija tagħhom favur ir-rikorrenti sakemm tibqa' ttrissjedi fid-dar ġja matrimonjali;
- Tassenja lill-intimat kwalsiasi debitu li **sal-lum** għadu pendent rigwardanti servizzi u konsum ta' dawl u ilma, liċenzja tat-televisin u GO p.l.c.
- Tassenja lir-rikorrenti d-debitu fl-ammont ta' elfejn, mitejn u ħamsa u disgħin Ewro (€2295) dovuti lil missierha, flimkien ma' kwalsiasi interessi li ddekorrew fuqu.
- Tassenja lil kull parti l-vettura regolarment misjuqa minnu / minnha.

6. Dwar il-beni parafernali u dotali tar-rikorrenti

L-eżistenza ta' dawn l-oġġetti parafernali jew dotali m'hijiex ippruvata, u lanqas ma nġiebet l-iċken prova dwar fejn jistgħu

jinsabu dawn l-oġġetti. Għalhekk il-Qorti ma tistax tiegħu konjizzjoni tal-istess talba.

DEĊIDE

Għalhekk, għal dawn il-motivi, din il-Qorti qiegħda taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi:

[1] Tilqa' l-ewwel talba tar-rikorrenti u tiddikjara s-separazzjoni personali bejn il-partijiet konjuġi Cali`, bi ftejjiet imputabbli b'mod ugwali liż-żewġ partijiet;

[2] Tiċċad it-tieni talba tar-rikorrenti u żżomm il-kura u l-kustodja tal-ulied minuri tal-partijiet waħda kongunta; il-missier intimat għandu jkollu aċċess għal uliedu mill-inqas darbtejn fil-ġimgħa għal tliet siegħat kull darba, liema aċċess jsir skont l-esiġenzi tal-minuri u tal-attivitajiet tagħhom;

[3] Tilqa' it-tielet talba tar-rikorrenti limitatament għal dak li jirrigwarda l-manteniment tal-minuri u konsegwentement tordna lill-intimat iħallas is-somma ta' mija u ħamsin Ewro (€150) kull xahar għal kull wieħed minn uliedu li huma minuri jew li għadhom jistudjaw u dana sakemm jilħqu l-eta` ta' tlieta u għoxrin sena jew ikunu jaħdmu b'mod fiss, liema minn dawn iċ-ċirkostanzi tavvera ruħha l-ewwel; Tiċċad it-talba tal-attriċi għall-manteniment tagħha stante li hija ddekadjet skont il-liġi mid-dritt tagħha li titlob u/jew tipperċepixxi manteniment mingħand żewġha; tordna lill-intimat sabiex iħallas lill-attriċi s-somma ta' ħamest'elef, mitejn u ħamsa u tletin Ewro (€5,235) rappreżentanti arretrati tal-manteniment.

[4] Tilqa' r-raba' talba attriċi u konsegwentement tordna t-terminazzjoni tal-komunjoni tal-akkwisti sal-lum viġenti bejn il-partijiet, u tillikwidaha kif ġej:

- Tassenja lill-intimat il-mobbli kollha li jinsabu fid-dar ġja matrimonjali, bid-dritt tat-tgawdija tagħhom favur ir-rikorrenti sakemm tibqa' tirisjedi fl-istess dar;
- Tassenja lill-intimat kwalsiasi debitu li **sal-lum** għadu pendent rigwardanti servizzi u konsum ta' dawl u ilma, liċenzja ta' televixin u GO p.l.c.
- Tassenja lir-rikorrenti d-debitu fl-ammont ta' elfejn, mitejn u ħamsa u disgħin Ewro (€2295) dovuti lil missierha, flimkien ma' kwalsiasi interessi li ddekorrew fuqu.
- Tassenja lil kull parti l-vettura regolarment misjuqa minnu / minnha.

[5] Tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tal-ħames talba attriċi;

[6] Tiċħad is-sitt talba attriċi u filwaqt li takkorda lir-rikorrenti dritt t'abitazzjoni fid-dar ġja matrimonjali sakemm il-minuri J jagħlaq it-tmintax-il sena tiegħu, tordna l-iżgumbrament immedjat tagħha mill-istess dar fl-istess data;

Bl-ispejjeż ikunu sopportati b'mod ugwali bejn il-partijiet.